

# Szakmai nap és 60 erdész Kaszóban



A képen Molnár László ker. vez. erdész (balról) és Bacsí András erdőmérnök-gyakornok látható

A hasonló körülmények között gazdálkodó és gondokkal küzdő szomszédok (SEFAG Rt. Iharosi és Nagyatádi Erdészetei) meghívásával szerették volna elérni a házigazdák, hogy az eddig is meglévő ismeretekből szorosabb, egymás törekvéseit, hibáit, erőnyeit jobban ismerő kapcsolat alakulna ki.

Tamás János, a nemrégben kinevezett vezérigazgató köszöntötte az egybegyűlteket. Kiemelte, hogy a kb. 18 000 hektáron gazdálkodó erdőgazdaságnál jelenleg adottak azok a körülmények, amelyek mellett munkájuk eredményesen és színvonalasan végezhető. Máté Zoltán erdőművelési osztályvezető elmondta: szeretnék bemutatni – elsősorban az erdőfelújításokban – törekvéseiket, égető gondjaikat, melyekről véleményt és megoldási javaslatot vár.

A porfelleg leplébe burkolt autókarávánból előbukkanó emberek szeme előtt először egy igazi unikum bontakozott ki: „természeteszerű erdőfelújítás, homoki bükkös átmentése az utókornak mesterséges alátelepítéssel” – idézem a kiadott segédletből. A múlt klimatikus viszonyait idéző (és a talajtípus kiváló minőségét jelző) évszázados bükkök alatt természetes és mesterséges bükkújulat virított a felújulást (valamennyire) biztosító mennyiségben. Sík vidéken, ilyen alacsony tengerszint feletti magasságon a bükk már nem fog elegenden, zárt állományt alkotni. Nem is célja ez a gazdálkodónak, viszont a tervezett kb. 50%-os bükk-elegyarány elérése is nagy küzdelmet igényel. Gombabetegségek, aszály, pocokkárosítás, a burjánzó szedertenger és a gyer-

tyánsarjak is sanyargatják a meglévő bükkcsemetéket. Ezek megfékezése több gondoskodással és jelentős költséggel valószínűsíthető csak meg. Dicsérendő, hogy a gazdálkodó mindezt vállalja.

Ezután a dél-somogyi régióra különösen jellemző mozaikos termőhelyhez alkalmazott különféle erdőfelújítási technológiákat mutattak be. (KST – csemete, makk; CS – csemete, makk; EF – csemete; különböző gyomirtási eljárások – teljes területen, sorcsíkban, csemete különböző élettani szakaszaiban; kerítésben, kerítés nélkül...) A kaszóiak számára a leküzdendő akadályok között a leglényegesebb a cserebogár kártételének megfékezése. A bemutatott erdősítesek mindegyike valamilyen talajfertőtlenítési technológia után keletkezett, vagy – többévesek esetében – menet közben kell(ett) megoldani a kártevő elleni védekezést. Vagyis szinte nincs olyan – nem égeres – csemetés, fiatalos, amelyben ne kellene valamilyen vegyszert a talajba juttatni. Sőt! Szenta község-

határban egy 70 éves tölgyest „gyérített” meg a pajor. Egy szemmel láthatóan haladókla faegyedet gyökerestül kiástak, hogy megnézzék, nem a pajor miatt gyengült-e le. Hajszálygyökér véletlenül sem volt rajta, sőt a vastagabb gyökereken jól látható rágásnyomokat lehetett fölfedezni. Ezzel a 70 éves tölgyessel szemben volt egy 13 éves felújításuk, amit már annak idején is talajfertőtlenítés után kezdtek, azóta pedig újból visszaköltözött a pajor, többször kellett injektálni. Jelenleg igen ligetes képet mutat és már derékig ér! Szerencsére az erdeifenyő természetes úton kezd megkapaszkodni benne...

Az ilyen nagymérvű kár ellen szinte kilátástalan a küzdelem. A kaszóai kollégák az elmúlt 10 évben évente 500–1000 ha légi cserebogárrirtást és 50–100 ha talajfertőtlenítést végeztek. Ez évente 10–12 millió Ft-ba kerül. Nagy gondot okoz, hogy a környező gazdálkodók nem védekeznek, illetve az, hogy a Kaszóai Erdőgazdaság területén található mindhárom májusi cserebogártörzs és az erdei cserebogártörzsek elterjedési területe. Ez azt jelenti, hogy minden évben van rajzás, illetve azt, hogy az állományok szegélyén – a májusi – és az állományok belsejében – itt pedig az erdei – is rajzik a bogár. Az évtizedes kitarító sziszifuszi munka elvégzésének eredményeképpen a pajorsűrűség a károsított területeken 10 db/m<sup>2</sup>-ről 5 db/m<sup>2</sup> alá, a felújítási kötelezettség alá vont terület pedig 300 ha-ral csökkent.

A sok rossz után bemutatták az 5 évvel ezelőtti nagy makktermésre alapozott KST természetes felújításukat, amelyre méltán lehetnek büszkék vendéglátóink.

Jövőre a Nagyatádi Erdészetenél folytatódik a térségi problémák megvitatása, értékelése.

Kép és szöveg:

**Maczinkó László, Baksa Gábor**

A kiskunlacházi repülőtér régi, orosz katonai „öröklakásainál” fotóztam le ezt a „természetes felújítást” a fák „győzelméről” az orosz hadsereg felett  
Dr. Czerny Károly

